

Németh György Attila doktorandusz hallgató, Szegedi Tudományegyetem, Bűnügyi
Tudományok Intézete:

A motívumok és az elvárhatóság lehetséges értékelése a büntetőjogi bűnösség-fogalomban

Rezümé

25. VMTDK 2026

Szabadka, 2026. november 28.

Disszertációmban a büntetendő cselekmény lehetséges motívumaival, valamint a motívum büntetőjogi fogalmával *kriminálpolitikai*, ill. *dogmatikai* szempontból foglalkozom. A motívumok értékelésének kriminálpolitikai kérdéseivel összefüggésben a német nyelvű, valamint a hazai büntetőjogi irodalomban elsősorban elmélet-történeti kutatást végzek. A felvilágosodás-korából mindenekelőtt a cselekmény motívumának (*sinnliche Triebfeder*) fogalma, valamint a büntetés kilátásba helyezése általi motiválhatóság áll a vizsgálódásom középpontjában. Olyan német szerzők, mint *Grolman*, *Kleinschrod*, *Wieland*, *Klein* és *Gmelin* művei mellett, behatóbban foglalkozom *J. A. Feuerbach* pszichológiai kényszerelméletének (*psychologische Zwangstheorie*) alapjaival, amelyben az érzéki mozgatórugók kitüntetett szerepet játszanak. Ezen túlmenően a cselekmény motívumainak 19. század végi, valamint 20. század eleji kriminálpolitikai megítélését vizsgálom a német és a magyar büntetőjogi irodalomban. Az itt megemlítenő legfontosabb szerzők közé tartozik *Franz von Liszt* és *M. E. Mayer*, Magyarországról pedig *Finkey Ferenc*. Dogmatikai szempontból elsősorban a cselekmény motívumainak a bűncselekmény-fogalomban betöltött lehetséges funkcióival foglalkozom. A bűnösség-fogalmat tematizáló fejezet középpontjában a normának megfelelő magatartás elvárhatósága áll. Utóbbi a szegedi büntetőjogi iskola által képviselt bűnösségfogalom egyik alkotóeleme. Ennek keretében vizsgálom az *elvárhatóság-fogalmának* mint a bűnösség elemének recepcióját a magyar büntetőjogban. 15 perces előadásomban elsősorban a bűnösségfogalom alakulására, különösen a motívumok abbéli értékelhetőségére szeretnék koncentrálni. A prezentáció alapjául eseti döntések mellett széleskörben feldolgozom a témához tartozó magyar, ill. német nyelvű büntetőjogi szakirodalmat.

Németh György Attila

Budapest, 2026. 10. 04.

